

Weergave van ambtelijk strategisch overleg gevolgen gaswinning

Provinciehuis, d.d. 14 juni 2018

Vertrouwelijk totdat vrijgegeven door AB

Aanwezig: Johan Koopmans, Henk Mulder, (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e)
 (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e)

Context:

Rond de datum van 1 juli komen er veel gegevens en rapporten vrij die van groot belang zijn voor het vervolg van het dossier gevolgen gaswinning. Er is een eenzijdig door de minister van Economische Zaken en Klimaat ingelaste pauze om een aantal kennisinstellingen en deskundigen de gelegenheid te geven te adviseren over de risico's van de aardbevingen in Groningen en de daaraan verbonden versterking van panden.

De volgende data zijn bekend maar niet in beton gegoten:

- donderdag 21 juni: vanaf 16:00 uur bezoek van de minister op zijn verzoek aan de regio,
- 26 juni SodM brengt advies uit,
- 27 juni KNMI brengt advies uit,
- 2 juli advies van de Mijnraad wordt gepresenteerd,
- Mogelijk (maar nog niet zeker) zou het advies onder embargo op 1 juli beschikbaar kunnen zijn.
- 2 juli verzoek van de minister om met burgemeesters en CdK door te nemen wat gevolgen van rapport van Mijnraad zijn voor de "batches" waarover strijd is ontstaan,
- 3 juli debat in de Tweede Kamer.

Opgave:

De bijeenkomst wordt gebruikt om voor te bereiden op welke wijze de regio zich het best op kan stellen in de bovenstaande reeks van gebeurtenissen. Dit kan dan als voorstel worden gebruikt aan het AB om sturing en draagvlak te krijgen in de reacties vanuit de regio.

Voor het bezoek van de 21ste juni van de minister aan de regio zijn de volgende zaken van belang:

- Dat er helderheid komt over de "batches" en de voortgang van de versterking. Daar willen de inwoners een antwoord op. Dat komt niet die dag maar is wel van belang om nogmaals te benadrukken dat die helderheid er kort na 1 juli moet zijn. Op 2 juli

gaat het gesprek van de minister met de bestuurders uit de regio over wat er met de “batches” en de voortgang van de versterking gebeurt, niet over meer dan dat – dat kan en komt later.

- Dat de regio graag een betere relatie wil met Den Haag over de gevolgen van de gaswinning en dat de bestuurders in de regio daar ook in willen investeren. Dus (bijvoorbeeld) graag ook 1 of meerdere bijeenkomsten waarin aandacht komt voor elkaars posities, persoon en de zoektocht naar de beste gezamenlijke aanpak. Een “benen op tafel overleg” tussen de bestuurders van Rijk, provincie en regio. “Hoe doen we dit samen”? Wellicht hier een goede procesbegeleider bij betrekken.
- Dat er op een betere manier structuur in de besluitvorming en samenwerking komt – een betere “governance”. En dat de regio daarvoor voorstellen wil doen (zie bijlage I) De regio wil af van het “bestuurlijk hyperventileren” in het dossier.
- Dat de regio de aansturing van de NCG voor de tussenliggende tijd tot er een definitieve oplossing is “tripartiet” wil en wel als een samenwerking tussen Rijk, Provincie en regio. Over de invulling van de vacature die Hans Alders achterlaat wordt gezamenlijk besloten – niet eenzijdig door het ministerie van EZK. Dat er op termijn wordt toegewerkt naar een uitvoeringsorganisatie voor het Nationaal Programma waarbij de regio de kaders en de opdrachten bepaalt met de inwoners (via Raden en Staten) en dat deze uitvoeringsorganisatie een goede directeur krijgt die door de drie overheden samen wordt geworven.
- Regio staat open voor goede verwerking van “voortschrijdend inzicht” in het proces van versterken. Daarover moet gepraat worden onderling en daarover moeten goede afspraken worden gemaakt. Dat betekent dat normen en werkwijzen wel voor een zekere duur worden afgesproken (minimaal half jaar tot een jaar) anders ontstaat er een onwerkbaar situatie voor de uitvoering.
- Dat de regio graag de inhoud van het Nationaal Programma dat er moet komen weer een stap verder wil brengen. Alleen al het “oprapen van de brokstukken” die uit de expertafels zijn gekomen en deze samenhangend bekijken en door ontwikkelen is voor alle partijen goed. Er zit veel waardevolle en goede informatie in.
- Dat de regio graag na 3 juli met de ministeries van EZK en BZK verder wil werken aan de aanpak van de gevolgen van de gaswinning voor de komende jaren (in de breedte dus inclusief de sociaal economische afwikkeling, de gezondheidsvragen, verduurzaming, levensloopbestendigheid, leefbaarheid en “Het Perspectief”)

Voor de 2de juli als het bezoek van de bestuurders aan Den Haag is gepland nadat de Mijnraadcommissie het advies heeft uitgebracht wordt voorgesteld langs de lijn van een aantal scenario's te reageren:

1. Niets gaat door (noch de 1588 noch de 1581). In dat geval gaan de bestuurders niet in Den Haag met de minister praten maar geven zij aan dat er een geheel nieuwe situatie is ontstaan en dat zij zich eerst gezamenlijk beraden op een vervolg. Communicatie: onacceptabel, niet goed voor de inwoners, beraden.

2. De 1588 gaat door. Twee keuzes:
 - a. Mijnraadcommissie doet dat vanuit maatschappelijk perspectief. Let dan op de financiering, want dan wil het ministerie vast een bijdrage vanuit de regio (uit bijvoorbeeld de toegezegde 50 miljoen)
 - b. Mijnraadcommissie doet dat vanuit het veiligheidsperspectief. Daar is de regio blij mee en de NAM / Rijk zijn dan de verantwoordelijken en degenen die de middelen moeten leveren.
3. De 1581 wordt volgens afspraak “gespiegeld” aan het advies van de Mijnraadcommissie en aan de geldende normen (NPR 2015 en NPR 2017 op korte termijn). Er ontstaan de volgende opties:
 - a. Er is een (zwaar) veiligheidsprobleem: dan gaan de batches door,
 - b. Er is onduidelijkheid over de betekenis van de uitkomsten van de Mijnraadcommissie: gezamenlijk met de drie overheden om tafel over op welke wijze er gerekend en bepaald moet worden.
 - c. Geen veiligheidsprobleem: dan gaat deze “batch” niet door. Communicatie: door beloften aan de inwoners en verwachtingen niet acceptabel.

Aandachtspunt bij alle bovenstaande scenario's: wat wil de inwoner en of eigenaar zelf? Dat moet niet aan het eind worden vergeten, het is samen met en voor de burgers en bedrijven.

Afgesproken is dat:

- Gevraagd wordt aan Rein Munnikma van Midden Groningen en René Paas om aandacht te vragen voor de relatie kant van de samenwerking. En dat het goed zou zijn als de regio zelf – onafhankelijk of de minister daar na verloop van tijd ook bij komt of niet – tijd en moeite in wordt geïnvesteerd. (Bijvoorbeeld door een tweedaagse over de gevolgen gaswinning te organiseren o.i.d. en dan met name ook door te praten over de samenwerking en afspraken tussen de gemeenten onderling. Dat men heldere afspraken maakt over de vertegenwoordiging van de regio, die met mandaat en met een opdracht aan het werk kan en dat ook terugkoppelt aan de regio en dat dit ook eensluidend wordt uitgedragen.)
- Dat bovengenoemde scenario's ambtelijk verder worden uitgewerkt t.b.v. het gesprek met de minister op 2 juli. Ter voorbereiding wordt zondag 1 juli een bijeenkomst gepland waarin een klein ambtelijk comité bijeenkomt, het advies bestudeert en bestuurders adviseert aan de hand van de uitgewerkte scenario's.
- Dat er ambtelijk verder wordt gesproken over en verder wordt gewerkt aan de uitwerking van het perspectief (de “inhoudelijke brokstukken” die van de perspectieftafel zijn gevallen). En dat dat vanuit de gemeenten en de provincie samen wordt gedaan.

- Dat de beschikbaar gestelde 50 miljoen ook gebruikt zou mogen worden om het Nationaal Programma verder voor te bereiden. En dat er een programmaraad moet komen die criteria stelt en bewaakt dat de programma gelden goed worden ingezet.
- Dat er een regionaal ambtelijk team zal worden geformeerd die opdrachten vanuit gemeentesecretarissen uitzet, bewaakt en zorgt voor advisering (al dan niet via secretarissen) naar de bestuurders. Dat als hier aanvullende capaciteit voor nodig is, dit inzichtelijk wordt gemaakt en dit ook bekostigd kan worden uit de genoemde 50 miljoen.

Bijlage I Aanzet besturingsmodel voor ambtelijke ondersteuning

Raden & Staten & eventueel Tweede Kamer

AB regio plus de ministers van EZK en BZK

(zit directeur provincie bij en gemeentesecretaris, deze formuleren opdrachten voor het regionaal ambtelijk team) (een keer per 4 a 6 week?)

Gemeentesecretarissen en directeur provincie / eventueel vertegenwoordiger van Rijk
(bijvoorbeeld 1 keer per 2 of 3 week, alleen voor de zwaarder wegende strategische vraagstukken en het strategisch bestuursadvies)

Regionaal ambtelijk team

(Hierin zitten de programmamanagers, filteren bestuurlijke zaken en “uitvoeringszaken”, geven met de samenwerkende onderliggende groepen advies aan bestuur), (wekelijks of 1 keer per 2 week)

Samenhangend met het regionaal ambtelijk team en soms met overlap van deelnemers aan de overleggen zijn er werkgroepen (bijvoorbeeld rond winningsbesluit), “specials” (bijvoorbeeld om een heel specifiek vraagstuk op te lossen als bouwbesluit of rijksmonumenten), themagroepen (bijvoorbeeld zorg, industrie, infra), (komen bijeen als nodig)